

**R. P. Ferdinandi De Castro Palao, Legionensis Soc. Iesv,
Sacrae Theologiae Professoris, Et sanctae Inquisitionis
Qualificatoris & Consultoris; Operis Moralis, De Virtutibus,
Et Vitiis Contrariis, In ...**

Continet Tractatus De Conscientia, De Peccatis, De Legibus, De Fide, Spe,
Et Charitate

Castro Palao, Fernando de

Lugduni, 1669

20 Quem modum seruare fiscus debeat in his alienationibus rescindendis,
& bonis sic alienatis recuperandis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76540](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76540)

nulla oriri potest culpa in tali alienatione, nisi in fraudem ipsius fuerit facta, quia fisco non minuitur ius acquisitum ob alienationem: semper enim alienata transeunt fisco obligata; & fisco ea repetere post in quocumque possessore existant. Quod si aliquando contingat ex alienatione rem perire, & fisco ea priuari, id est per accidens, neque enim delinquentes tenentur curare, vt res illa conseruetur, quia non est fisci procurator constitutus, solum enim obligatus est, ne in fisco fraudem alienationem faciat, quod tunc contingit, quando nulla intercedente honesta causa alienandi alienat, ne ad fisco possit alienatam peruenire.

23 Ex his fit, si causa dotis, vel titulo nuptiarum rem obligatam fisco alienes, & addit periculum, vt a fisco repetatur, nec conuictus, facias periculum recipientem, peccas grauius, sic Bonacina *supra*. Secundo fit, si vendas rem *supradicto* periculo expositam, tacito vitio te grauius peccare, neque à peccato excusari; etiam si vendas ad alimenta, resque necessarias, & etiam si pretium retineas: quia hæc non excusant emptorem à graui molestia, & sumptibus faciendis in probando pretium à se datum apud te retineri, vel in res necessarias consumptum esse: sic alius relatis docuit Sanchez *num. 64. & 65.*

PUNCTVM XX.

Quem modum seruare fisco debeat in his alienationibus rescindendis, & bonis sic alienatis recuperandis.

- 1 Si pretium formaliter, vel æquialiter in potestate delinquentis existit, reddi debet à fisco, cum alienatio rescinditur.
- 2 Dicatur ne pretium stare si delinquentis consumpsit in vita necessarius? Alij affirmant, alij negant. Conciliantur sententia.
- 3 Onus probandi pretium in vitiatatem delinquentis versum esse, non fisco, sed presententi sibi restitui incumbit.
- 4 Non tenetur fisco in hoc casu contractum rescindere.
- 5 Quid si pretium non probatur in vitiatatem delinquentis versum esse, poterit ne fisco rescindere alienationem nullo pretio restituito? Negant aliqui.
- 6 Probabilius non esse obligatum pretium restituere, tamen si possessor bona fide contractum celebrauerit.
- 7 Satis fit rationibus.
- 8 Fisco vindicatur rem cum augmento illi coniuncto solutis expensis, secus cum augmento separato.
- 9 Quid dicendum de fructibus perceptis.
- 10 Quando censetur possessor fructus mala fide consumere, vt se possent à fisco vindicari.
- 11 Nullo modo fisco vindicare potest fructus, qui ex re percipi potuissent.
- 12 Excipe, nisi possessor iniustus tunc rem à delincente accepisset.

Qua in re tres difficultates occurrunt. Prima, an debeat aliquid dari, vel relinqui possessori, à quo res alienata vindicatur; Et in hoc omnes conueniunt, si per donationem gratuitam accepit, nullis sumptibus factis nihil esse dandum vel relinquendum; quia ipse nihil ex propriis amittit, & reuocatio huic effectum habet, vt res ad priorem statum reducat, efficiatque ac si nunquam res alienata esset. Si autem contractu oneroso, scilicet venditione accepit, & pretium datum formaliter, vel æquialiter apud delinquentem existit: illi est reddendum, cum re vendita priuatur, quia fisco solum haberi visum dissoluendi contractum, & recuperandi bona quæ sibi obligata sunt. Ergo non potest habere visum occupandi pretium ab innocente datum; quia non est delinquentis, nisi dum contractus factus firmus existit, & res vendita non vindicatur. Quare dissoluto contractu, re vendita vindicata, debet pretium ad innocentem redire. In his omnes Doctores conueniunt. Solum excipitur casu, quo emens rem à delincente conuictus fuerit eius delicti, sic Scaccia *de iudic. lib. 1. cap. 98. num. 16. & 23.* At merito hanc exceptionem reprobat Valquez *de legib. disput. 172. cap. 2. n. 8.* Sanchez alios referens *lib. 2. cap. 22. n. 69.* quia nullo iure cauetur: cum enim emens conuictus criminis delinquentis nullum delictum committat in tali emptione, non potest inde tradere occasionem fisco, vt pretio priuatur; nisi forte probatum fuerit voluisse rem delinquentis ita occultare, vt ad fisco nequaquam perueniret, quod raro probari potest. Notanter dixi, si pretium formaliter, vel æquialiter existit, quia, moraliter loquendo, perinde est esse apud delinquentem pretium, vel esse illius æstimationem. Erat autem illius æstimatio, si illo soluit creditoribus, aut si vitæ necessaria sibi, suisque suppeditauit; aut aliam rem æquæ pretiosam, ac venditam emit; aut res proprias meliorauit, quia tunc ex illo pretio dicitur delinquentis factus est, ac proinde dari restituum. si Simancas *de cathol. instit. tit. 9. à n. 31.* Gabr. Quemada *quæst. 7. n. 4. & seg. Valquez de leg. disp. 172. cap. 2.* Sanchez *lib. 2. c. 22. num. 70.* Suarez *de fide, disp.*

22. *sect. 4. n. 9.* dicens esse omnium. Fatinacius *de hæresi, q. 190. n. 78.*

2 Dubium tamen est, an censetur stare pretium apud delinquentem, si ex illo res necessaria ad victum, & vitium, & ad alia *supradicta* empta sunt, quæ tamen casu perierunt: Afirmat Simancas *illo tit. 9. num. 38.* Azor. *tom. 1. lib. 5. cap. 7. q. ult. ad fin.* Sanchez *lib. 2. cap. 22. n. 71.* Bonacina *disp. 3. de cõtractibus, q. 8. p. ult. §. 4. n. 2. vers. sic rursus.* Fatinacius *de hæresi, q. 190. num. 28. circa finem,* videtur consentire. Mouentur, quia æquialiter pretium extat apud delinquentem, quoties propriis bonis, quæ necessario erat consumpturus, si pretium non receperit. Contrarium defendit Valquez *de leg. disp. 172. cap. 2. n. 9. & 10.* probat, quia tempore, quo contractus ille rescinditur, non verificatur pretium illud apud delinquentem extare enim æquialiter, cum neque in eius vitiatem, neque in vitiatem fisci versum fuerit. Vtraque sententia veritatem dicit, & facile conciliari possunt. Si enim ex pretio accepto emittitur, quam sine dubio emeres, etiam si pretium non accepisses, credo pretium publicandum non esse, sed reddendum dari, quia ex illius redditione non inferatur fisco minori patrimonio frui, quam frueretur, si contractus ille qui rescinditur, factus non esset: atque pretium moraliter censetur existere tempore quo contractus rescinditur, quatenus in tui vitiatem versum est; siquidem ratione illius propriis bonis, quæ debebas consumere, peperisti. At si ex pretio accepto emittitur rem, quam non emeres, si contractus priorem non celebrasses, neque pretium accepisses; credo tunc non esse restituendum pretium dari, quia absolute non est verum in tui, vel fisci vitiatem esse consumptum.

3 Onus autem probandi pretium in vitiatem delinquentis versum esse, non fisco, sed presententi: sibi restitui incumbit, quia fisco vis certum possidet aduersus omnia bona, quæ in possessione delinquentis reperiuntur. Tu ergo si pretendis hoc ius certum diminere ob contractum celebratum; probare debes ex tuo pretio delinquentem ditioem euasisse: alius succumbes ita Azor. *tom. 1. lib. 5. cap. 7. q. ult. Valquez cap. 9. de restim. §. 4. dub. 6. Molin. tom. 1. disp. 95. vers. licet autem.* Sanchez alios referens. *cap. 22. n. 60. & 69.* Bonacina *disp. 3. de cõtract. quæst. 8. p. ult. §. ult. n. 2.* Modus autem probandi pretium conuertum esse in vitiatem delinquentis est, non testimonio ipsius delinquentis tantum, sed aliunde, scilicet ex aliquibus coniecturis, quibus vtro similiter colligatur prudentis arbitrio pretium versum esse in vitiatem delinquentis: sic, Simancas *de cathol. c. 9. à n. 39. & ex illo Sanchez lib. 2. c. 22. n. 72.* Fatin. *de hæresi, q. 190. n. 28. circa finem.*

4 Aduerto tamen in hoc euentu liberum esse fisco contractum non rescindere, quia, vt supra dixi, validus est contractus, & potestas rescindendi illum, fisco est concessa, vt privilegium quo possit vti, non vt obligatio, qua vti tenetur. sic expresse Suarez *disp. 22. de fide, sect. 4. n. 9.*

5 Controvertitur ergo in eo consistit, an rem tibi à delincente venditam possit fisco à te vendicare, nullo restituito pretio, quando non probas pretium in delinquentis vitiatem cessisse. Negant Alciat. *in l. post contractum. n. 21. & seg. ff. de donationibus. Roman. n. 3. Imola n. 1. Cynus in l. fin. c. ad legem in liam maiest. & alij relati per Sigismund. Scaccia tractat. de iudic. cap. 98. n. 13. in princip.* Et probari potest, quia licet eundem probabilior sententiam contractus ille emptionis, & venditionis valdus fuit, licet veniat rescindendus Ergo communitate emptori dominium rei venditæ à delincente. Ergo emptor priuari illa non potest, nisi pretio restituito. Probo hæc vltimam consequentiam; quia res illa, licet sit obligata fisco, non tamen est fisci, sed possidentis. Ergo ius possidentis vtopote in re præualeat debet iuri fisci, quamuis sit antiquius. Et confirmo ex eo quod res alienata à delincente obligata sit fisco, solum inferatur posse fisco rescindere contractum factum, & efficere, ac si factus non esset. Sed ex tali rescissione sequitur pretium in omni euentu reddendum esse emptori, aliis non rescinditur contractus venditionis, & emptionis, si vtrique parti non redditur alienatum ab ipsa sed est rescissio contractus donati, in qua rescissione occupatur donatum, nulla re donatio tributa.

6 Ceterum tenendum est tanquam probabilius non esse obligatum fisco in *supradicto* casu reddere pretium possidentem, sed posse rem sibi integrè vindicare, sic docent post alios antiquiores Simancas *de cathol. institut. tit. 9. n. 27.* Anton. Gomez. *tom. 3. var. cap. 2. n. 2.* Gabr. Quemada *q. 7. n. 1.* Sigismund. Scaccia *de iud. c. 98. n. 13. vers. contrariam sententiam* Ioan. Azor. *tom. 1. lib. 5. cap. 7. q. 8.* Sanchez *lib. 2. c. 22. num. 68.* Suarez *de fide, disp. 22. sect. 4. n. 9.* Fatinacius *de hæresi, q. 190. n. 78. & de falsit. quæst. 164. n. 90. iuncto num. 93.* Ratio est, quia bona hæretici, & cuiuslibet delinquentis, quæ ipso iure ob delictum publicantur, à die commissi delicti sunt fisco obligata, & hypothecata. Ergo cum hac obligatione alienata sunt. Ergo valet fisco ea repetere, & vindicare vbiunque inueniunt, etiam non soluto pretio pro tali vindicatione: pretium inter bona delinquentis non existit. Probo hæc consequentia, quia tunc fisco debet dare pretium ex propriis bonis: at si fisco repererit possidentem

possidenti rem dare ex propriis pretium pro rei vindicatione non...
Ergo dicendum est posse absolute vindicare rem sibi debi-

Secunda difficultas est, an vindicet fisco a tertio posses-

Tertia difficultas est de fructibus qui ex rebus consecra-

Quod si verget, quando censetur possessor mala fide

Respondet Simancae de casibus infra. tit. 9. num. 58. et 59.

co ipso agnuit rem sibi traditam fisco obligatam esse, cui

Hinc inferitur nullo modo posse fisco vindicare a

Verum est tamen, si hic tertius possessor, non titulo

PUNCTUM XXI.

Valcat ne alienatio facta a delinvente, cuius bona

- 1 Delictum, de quo loquimur est illud, ratione cuius vel omnia bona...
2 Valida est talis alienatio, quoniam non reuocatur a fisco...
3 Huiusmodi alienationes ante delictum sine fraudem fisco...

DE...
STR...
ALAN...
TOM...
II...